

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **16/01/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Kültür ve turizm hizmetleri, bireylerin yalnızca boş zaman değerlendirme alanı değil; kültürel yaşama katılım, öğrenme ve toplumsal aidiyet açısından temel bir kamusal haktır. Türkiye, müzeleri, ören yerleri, tarihi yapıları ve kültürel miras alanlarıyla dünyanın en çok ziyaret edilen ülkeleri arasında yer almasına rağmen; işitme engelli ve sağır bireylerin bu alanlardan eşit, bağımsız ve erişilebilir biçimde yararlanabildiğini söylemek güçtür. Özellikle sesli rehberlere dayalı anlatımlar, işaret dili destekli bilgilendirme eksikliği ve erişilebilir dijital içeriklerin yetersizliği; sağır bireylerin kültürel mirasa doğrudan erişimini sınırlandırmaktadır.

Türkiye'nin en çok ziyaret edilen müze ve ören yerlerinde bilgilendirme panoları, rehberlik hizmetleri ve dijital uygulamalar büyük ölçüde sesli veya metin temelli olup; Türk İşaret Dili (TİD) desteği sınırlı ya da yok denecek düzeydedir. Bu durum, sağır bireylerin kültürel deneyimi başkalarına bağımlı şekilde yaşamasına neden olmakta; kültürel haklar açısından ciddi bir eşitsizlik doğurmaktadır. Kültürel yaşama katılım hakkı, yalnızca fiziksel erişimle değil; iletişimsel erişimle de mümkündür. Bu nedenle, Türk İşaret Dili'nin müzelerde, ören yerlerinde, sergi alanlarında ve

turizm bilgilendirme sistemlerinde yaygınlaştırılması; insan onuruna yakışır, kapsayıcı bir kültür politikasının gereğidir. Bu bağlamda,

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı veya Bakanlık denetiminde bulunan Türkiye'nin en çok ziyaret edilen müze, ören yeri ve kültürel mekânlarında Türk İşaret Dili destekli bilgilendirme sunulan yerler hangileridir? Bu yerlerin toplam ziyaretçi içindeki payı nedir?
2. Bakanlığınıza bağlı müze ve ören yerlerinde görev yapan Türk İşaret Dili bilen personel sayısı kaçtır? Bu personelin görev yaptığı kurumlar ve iller bazındaki dağılımı nedir?
3. Müze rehberleri, güvenlik görevlileri ve ziyaretçi hizmetleri personeline yönelik Türk İşaret Dili eğitimi veya işitme engelli bireylerle iletişim konusunda hizmet içi eğitim programları bulunmakta mıdır? Bu eğitimlere bugüne kadar kaç personel katılmıştır?
4. Bakanlığın resmî internet siteleri, müze ve ören yeri tanıtım sayfaları, dijital biletleme sistemleri ve mobil uygulamalarında Türk İşaret Dili destekli içerik sunulmakta mıdır? Sunuluyorsa kapsamı nedir; sunulmuyorsa gerekçesi nedir?
5. Sesli rehber sistemlerinin yaygın olduğu müze ve ören yerlerinde, işitme engelli ve sağır bireyler için işaret dili destekli video rehberler, görsel anlatımlar veya altyazılı içerikler geliştirilmiş midir? Bu konuda yürütülen projeler nelerdir?
6. Kültürel miras alanlarında erişilebilirlik konusunda Bakanlığınızın belirlediği ulusal standartlar içerisinde Türk İşaret Dili'nin yeri nedir? Bu standartların uygulanmasına ilişkin denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
7. Türk İşaret Dili'nin kültür ve turizm alanlarında yaygınlaştırılması amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli somut hedefler, bütçe ve takvim içeren bir eylem planı bulunmakta mıdır?